



CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
Autoritate de stat autonomă

București, Piața Valter Mărăcineanu nr. 1-3, et. 2, tel/fax. +40-21-3126578, e-mail: support@cncd.org.ro

HOTĂRÂREA Nr. 481
din 12.08.2013

Dosar nr: 201/2013

Petiția nr: 1268/27.02.2013

Petentă: P.C.L.

Reclamați: Grădinița, C.M.

Obiect: aplicarea unui tratament discriminatoriu copilul pe motivul statutului familial

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I. 1. Numele și domiciliul petentei

1.1. P.C.L.,

I. 2. Denumire și domiciliu reclamațiilor

2.1. Grădinița,

2.2. C.M.

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

2.1. Sesizarea vizează acțiunile discriminatorii ale educatoarei, în opinia petentei, asupra preșcolarului, acțiuni cauzate de faptul că acesta aparține unei familii monoparentale.

Între aceste acțiuni enumeră: reuzul de a primi copilul la grădiniță pe motivul distanței, acesta fiind din satul Vorona, educatoarea nu însoțește copilul la toaletă deși aceasta se află în curte, educatoarea îi aducea zilnic acuze copilului nefondate, aceste acuze erau făcute și în fața altor părinți, educatoarea absentă de la ore nejustificat, petrecându-și timpul la cafea cu femeia de serviciu, educatoarea îl marginaliza pe copil nejustificat, îl trimitea la colțul opus al clasei unde era pus să se joace singur, îl lua de ambele mâini, îl zguduia, îl făcea nebun. De asemenea, petenta susține că educatoarea lipsit de la ore pentru a merge în stațiune.

III. Citarea părților

3.1.În temeiul art. 20, alin. 4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, s-a îndeplinit procedura de citare.

3.2. Prin adresele înregistrate cu nr. 1268/11.03.2013 și nr. 1627/11.03.2013, părțile au fost citate pentru termenul stabilit de Colegiu, la data de 25.03.2013 La termen părțile au fost absente.

IV. Susținerea păților

Susținerea petentei

4.1.1. Petenta a sesizat Consiliul cu o serie de acțiuni discriminatorii ale educatoarei, în opinia acesteia, asupra fiului său, preșcolar, acțiuni cauzate de faptul că acesta aparține unei familii monoparentale.

4.1.2. Între aceste acțiuni enumeră: reuzul de a primi copilul la grădiniță pe motivul distanței, acesta fiind din satul Vorona, educatoarea nu însoțește copilul la toaletă deși aceasta se află în curte, educatoarea îi aducea zilnic acuze copilului nefondate, aceste acuze erau făcute și în fața altor părinți, educatoarea absentă de la ore nejustificat, petrecându-și timpul la cafea cu femeia de serviciu, educatoarea îl marginaliza pe copil nejustificat, îl trimitea la colțul opus al clasei unde era pus să se joace singur, îl lua de ambele mâini, îl zguduia, îl făcea nebun. De asemenea, petenta susține că educatoarea lipsit de la ore pentru a merge în stațiune.

4.1.3. Petenta depune la dosar două declarații de martori, una din partea dnei M.M. și una din partea dnei C.E., prin care se susține că petenta este o mamă responsabilă, iar educatoarea nu are grija de copii.

Susținerile reclamațiilor

Susținerile educatoarei C.M.

4.2.1. Reclamata susține că, deși petenta locuiește într-un sat învecinat, a dorit să-și înscrie fiul la această grădiniță datorită performanțelor educatoarei.

Cu toate acestea, petenta nu a dorit încă din prima zi de începere a cursurilor grădiniței să se încadreze în regulamentul de ordine interioară dorind să primească rechizite școlare de la primărie, copilul ei să nu se descâlțeze de încălțăminte de stradă pentru a-și pune papucii de schimb la activitățile sale de grupă, să fie hrănit de educatoare, că nu știe să mănânce singur, să fie însoțit la toaletă, să fie ținut în brațe de educatoare, rechizitele lui să fie ținute separat, nu împreună cu ale celorlalți copii, să stea singur la masă și să primească laptele și cornul deși absentă.

4.2.2. În ceea ce privește activitatea sa, reclamata susține că ancheta efectuată de ISJ Botoșani, nu a scos la iveală nicio abatere a acesteia. Mai mult, în anul 1995 a fost aleasă în alternativa pedagogică, Planul Jena, fiind singura grădiniță din mediul rural care derulează acest proiect.

4.2.3. În ceea ce privește acuzațiile legate de absențele nemotivate ale acesteia, reclamata, susține și depune la dosar, un certificat medical prin care arată că a avut probleme de sănătate.

4.2.4. De asemenea, reclamata susține că petenta este cunoscută pentru dese plângeri adresate tuturor instituțiilor statului, fiind o persoană fără ocupație și așteptând ca autoritățile să o sprijine.

4.2.5. Reclamata mai susține că a geșit că nu a adus la cunoștința autorităților în drept faptul că, atât petenta cât și dna Chihaia, care face declarații contradictorii, își persecută copii și îi țin neîngrijiți, aceștia venind la grădiniță murdari, cu vânătăi, speriați și retrași.

4.2.6. Reclamata susține că petenta a fost chemată la toate anchetele făcute pentru rezolvarea tuturor reclamațiilor făcute, însă aceasta nu s-a prezentat motivând că ea nu are chef să stea în fața părinților cu care era în conflict, de asemenea, și că trebuie să fie audiată la domiciliul.

Susținerile Grădiniței

4.3.1. Unitatea școlară susține că urmare reclamațiilor dnei P. la ISJ , s-a efectuat o anchetă prin care s-au stabilit următoarele : activitatea la grădiniță se desfășoară în condiții normale, iar relațiile educatoarei cu majoritatea părinților se bazează pe respect și colaborare. Pentru cele trei zile în care dna educatoare a lipsit de la grădiniță i s-au făcut reținerile corespunzătoare din salariu. Distribuirea cornului și a laptelui se face potrivit prevederilor art 2 alin 1 din OUG 96/2002 (elevilor prezenți).

4.3.2. În mai multe rânduri, dna educatoare, dna consilier școlar responsabilul de structură, directorul și directorul adjunct i-au solicitat petentei să aducă copilul la grădiniță. De fapt, copilul petentei participă și se bucură la activitățile de la grădiniță la fel ca ceilalți copii, atunci când este prezent la aceste activități. Ultima încercare de a o convinge pe petentă să aducă copilul la grădiniță a avut loc în data de 14 martie. În aceeași zi Primăria , într-o convorbire cu reprezentanții autorităților publice locale, cu reprezentanți ai compartimentului de asistență socială din Primărie, au fost confirmate dificultățile întâmpinate de membrii comunității în comunicarea cu petenta. Aceasta consideră că toate lumea o nedreptățește și o tratează necorespunzător . Din acest motiv a intrat în conflict cu mai multe persoane și instituții din comună.

V. Motivele de fapt și de drept

5.1. În fapt, Colegiul reține că obiectul dedus soluționării vizează anumite acțiuni discriminatorii întreprinse de educatoare și conducerea grădiniței asupra preșcolarului pe motiv că este crescut doar de mamă.

5.2. În drept, sub aspectul incidenței prevederilor art. 2 din O.G. nr. 137/2000, republicată, relativ la definiția discriminării, Colegiul precizează că în situația persoanelor tratate diferit, tratamentul în speță este datorat apartenenței lor la unul dintre criteriile prevăzute în textul de lege, art. 2 alin.1 din O.G. nr.137/2000, republicată. Un aspect definitoriu al discriminării îl constituie faptul că diferența de tratament este bazată pe o caracteristică, respectiv un criteriu interzis. Ca atare, tratamentul aplicat trebuie să fie diferit de cel care a fost sau ar fi aplicabil unei persoane dintr-un grup relevant în circumstanțe similare sau comparabile. Or, discriminarea directă presupune atingerea adusă beneficiului unui drept al persoanei discriminate tocmai datorită apartenenței acesteia la un grup (de exemplu, origine rasială sau etnică, religie etc.) sau al unei caracteristici individuale (dizabilitate, gen, vârstă, boală cronică etc.). Din acest punct de vedere, discriminarea directă presupune o legătură de cauzalitate identificabilă între actul sau faptul diferențierii și apartenența la una dintre caracteristicile sau la unul dintre criteriile cuprinse în norma juridică și individualizate în cazul persoanei care este supusă discriminării. Această legătură de cauzalitate reiese din definiția cuprinsă în Art. 2 alin. 1 al Ordonanței 137/2000, în particular, prin utilizarea sintagmei „pe bază de”, dispunând că prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință „pe bază de (...)”. Legătura de cauzalitate presupune considerarea motivului sau a motivelor care au stat la baza actelor aplicate în cauzele de discriminare (tratamentul diferențiat) și impun a analiza dacă un criteriu interzis (origine rasială sau etnică, vârstă, dizabilitate, sex, religie, convingeri etc.) invocat de reclamant (petent) constituie un factor relevant sau determinant în acțiunea sau inacțiunea imputată părții reclamante (pârâtului).

5.3. Același raționament este aplicabil și în cazul discriminării indirecte, prevăzută în art. 2 alin.3 din O.G. nr. 137/2000, cu precizarea că raportul de cauzalitate nu este direct. În situația discriminării indirecte, ne plasăm în câmpul de aplicare al unui criteriu aparent neutru, la prima vedere, ceea ce scoate din discuție un raport de cauzalitate direct, însă în fapt se produce un dezavantaj față de o persoană sau față de un grup de persoane în raport cu o caracteristică sau un criteriu de discriminare interzis. În ceea ce privește existența acetei legături de cauzalitate

Între tratamentul diferit și criteriul interzis s-a pronunțat și Înalta Curte de Casație și Justiție, între altele, prin Decizia civilă nr. 1530/2009 și Decizia civilă nr. 2758/2009.

5.4. Curtea Europeană de Justiție a arătat că în cazurile de discriminare, în situația în care persoana care se consideră discriminată ar stabili o situație de fapt care să permită prezumția existenței unei discriminări directe sau indirecte pe baza unui criteriu interzis, punerea efectivă în aplicare a principiului egalității de tratament ar impune atunci ca sarcina probei să revină persoanei acuzate de discriminare, care ar trebui să dovedească că nu a avut loc o încălcare a principiului menționat. În acest context, reclamatul (pârâtul) ar putea contesta existența unei astfel de încălcări, stabilind prin orice mijloc legal, în special că tratamentul aplicat persoanei care se consideră discriminată este justificat de factori obiectivi și străini de orice discriminare pe baza unui criteriu interzis.

De asemenea, pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art.2, alin.1 deosebirea, excluderea restricția sau preferința trebuie să aibă la bază unul dintre criteriile prevăzute de către art. 2, alin. 1, și trebuie să se refere la persoane aflate în **situații comparabile** dar care sunt tratate în **mod diferit** datorită apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior. Așa cum reiese din motivația invocată mai devreme pentru a ne găsi în situația unei fapte de discriminare trebuie să avem două situații comparabile la care tratamentul aplicat să fi fost diferit.

5.5. În speța de față, petenta, mama preșcolarului, reclamă o serie de acțiuni ale educatoarei precum: neînsoțirea copilului la toaletă deși aceasta se află în curte, acuzele zilnice și nefondate aduse copilului, aceste acuze erau făcute și în fața altor părinți, absența nejustificată a educatoarei de la ore, petrecerea timpului la cafea cu femeia de serviciu, marginalizarea preșcolarului, trimiterea minorului la colțul opus al clasei unde era pus să se joace singur, îl lua de ambele mâini, îl zguduia, îl făcea nebun. De asemenea, petenta susține că educatoarea a lipsit de la ore pentru a merge în stațiune.

Pe de altă parte, reclamata susține că, deși petenta locuiește într-un sat învecinat, a dorit să-și înscrie fiul la această grădiniță datorită performanțelor educatoarei. Cu toate acestea, petenta nu a dorit încă din prima zi de începere a cursurilor grădiniței să se încadreze în regulamentul de ordine interioară dorind să primească rechizite școlare de la primărie, copilul ei să nu se descălțe de încălțăminte de stradă pentru a-și pune papucii de schimb la activitățile sale de grupă, să fie hrănit de educatoare, că nu știe să mănânce singur, să fie însoțit la toaletă, să fie ținut în brațe de educatoare, rechizitele lui să fie ținute separat, nu împreună cu ale celorlalți copii, să stea singur la masă și să primească laptele și cornul deși absentă.

5.6. Ca și probatoriu ambele părți depun la dosar punctual de vedere și declarații de martori .

5.7. Din ansamblul înscrisurilor depuse de părți la dosar, Colegiul reține următoarele: petenta acuză educatoarea de acțiuni discriminatorii și nelegale, în conformitatea cu profesia acesteia, acțiuni ce au loc datorită situației personale/familiale a preșcolarului și anume faptul că provine dintr-o familie monoparentală. Altfel spus, dacă preșcolarul era crescut de ambii părinți ca și ceilalți copii, comportamentul educatoarei ar fi fost diferit, egal cu al celorlalți copii.

5.8. Totodată, Colegiul analizează și ia act de declarațiile martorilor, în număr de 2 depuse de petentă, și în număr de 4 depuse de partea reclamată (declarațiile ale altor părinți din care reiese că educatoare este responsabilă și își face meseria cu constinciozitate).

Cu privire la una dintre cele 2 declarații depuse de petentă, Colegiul respinge declarația dnei C.E., întrucât este o declarație contradictorie, dna în cauză dând o declarație atât în favoarea petentei cât și împotriva acesteia. Astfel, Colegiul constată că într-o declarație dna C. declară că petenta este o mamă responsabilă și într-o altă declarație declară contrariul (vezi declarații dosar).

Totodată, Colegiul ia act de punctul de vedere al ISJ, din care reiese că situația reclamată de petentă a fost anchetată iar faptele reclamate nu se confirmă.

5.9. Analizând situația în cauză nu se poate reține o legătura de cauzalitate între fapta reclamată și criteriul invocat de petentă.

Colegiul ar trebui să rețină că tratamentul aplicat minorului este în strânsă legătură cu motivul invocat de mamă, respectiv situația familială, însă Colegiul reține doar o situație conflictuală între petentă, educatoare și alte autorități.

De asemenea, acuzațiile petentei asupra reclamatei referitoare la absentarea acesteia de la ore nu intră în competența Consiliului. Există foruri superioare care pot și trebuie să verifice, respectiv să sancționeze aceste acțiuni. În acest sens, Colegiul reține că ISJ Botoșani a efectuat o investigație și s-a constatat că activitatea la grădiniță se desfășoară în condiții normale, iar relațiile educatoarei cu majoritatea părinților se bazează pe respect și colaborare

6.0. Având în vedere cele de mai sus, Colegiul nu poate reține că faptele imputate în sarcina părții reclamate au fost determinate de situația familială a minorului, respectiv de faptul că provine dintr-o familie monoparentală.

Astfel, raportul de cauzalitate între fapta imputată și criteriul invocat nu poate fi reținut, în sensul art. 2 alin.1, art. 2 alin.3 sau art. 2 alin.5 din O.G. nr. 137/2000 republicată. Or, astfel cum a statuat și Înalta Curte de Casație și Justiție „O.G. nr. 137/2000 analizează fapte de discriminare care prin criteriile mai sus anunțate (n.n. art. 2 alin.1) se diferențiază de fapte care sunt de natură să producă aceleași consecințe, dar intră sub incidența altor acte normative” (A se vedea Decizia nr. 1530 din 19 martie 2009, Înalta Curte de Casație și Justiție).

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Faptele sesizate nu intră sub incidența art. 2 din OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată

2. Se va răspunde părților în sensul celor hotărâte;

VII. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VIII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

ASZTALOS Csaba Ferenc – Membru

BERTZI Theodora – Membru

CAZACU Ioana – Membru

LAZĂR Maria – Membru

STANCIU Claudia – Membru

Data redactării: 05.09.2013

Redactat și motivat A. C. F.

A. P.

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.